

1. Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta ovat:

Tavoite 1: Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita

Rauhanliitto pitää tärkeänä, että yhdenvertaisuuslakia ja sen tarjoamaa velvoittavaa keinovalikoimaa tehdään tunnetuksi, ja yhdenvertaisuussuunnittelua tuetaan kaikilla yhteiskunnan eri sektoreilla.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun asemaa ja toimivaltaa tulee vahvistaa.

Oikeusministeriön ja Yhdenvertaisuusvaltuutetun päättäneen kampanjasivusto (olenantirasisti.fi) sekä Oikeusministeriön yhdenvertaisuus-fi -sivuston kaltaisia tiedotushankkeita tulee edelleen ylläpitää ja jatkaa myös tällä hallituskaudella.

Tavoite 3: Vahvistetaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista eri tasoilla

Toimintaohjelmassa mainitaan, että opettajien ja muiden kasvatusalan ammattilaisten yhdenvertaisuusosaaminen on keskeistä ja että osaamisen "keskeisintä antia on halukkuus kehittää omaa ymmärrystään ja osaamistaan antirasismista". Tässä kolmannen sektorin työn tukeminen on tärkeää. Rauhanliitto tavoittaa rauhan- ja globaalikasvatuksessa opettajaksi opiskelevia ja jo ammattilaisia ja näihin kokemuksiin pohjaten pitää äärimmäisen tärkeänä kasvatusalan ammattilaisten yhdenvertaisuusosaamisen kehittämistä.

Viranomaisten lisäksi julkishallinnon yritykset ovat ratkaisevassa asemassa yhdenvertaisuuspolitiikkaa vahvistettaessa. Asuntoviranomaisten ja kuntien yleishyödyllisten vuokratalojen isännöinnin tulisi puuttua asuinalueiden etniseen eriytymiseen. Samoin vuokratalojen lakisääteistä yhteishallintoa tulisi kehittää. Myös julkisten hankintojen ostoehdoilla voidaan tehdä tehokasta työtä syrjintää vastaan.

Tavoite 5: Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille

Eri taustausten suomalaisten elämänpiirien, kuten asumisen, työ- ja koulutusalojen, eriytyminen pahentaa ennakkoluuloja ja rasismia, ja voi johtaa vihapuheeseen ja -tekoihin. Avain hyviin väestösuhteisiin löytyy myönteisen vuorovaikutuksen lisäämisestä paikallistasolla. Kuten toimintaohjelmassa mainitaan, merkittävä osa paikallistason rasismista vastaisesta työstä Suomessa toteutetaan nimenomaan kansalaisjärjestöissä tai niiden mahdollistamana. Koska kansalaisjärjestöillä on keskeinen rooli syrjinnän ja rasismista vastaisen työn toteuttajina sekä yhdenvertaisuuden edistäjinä, on kansalaisjärjestöjen rahoituksen kehittäminen tärkeä osa työn jatkuvuuden varmistamista. Myös OECD suosittelee Suomelle maaraportissaan kansalaisjärjestöjen vahvempaa osallistamista ja tukemista (Civic Space Scan of Finland, 16.6.2021).

2. Kohdat 34.-37. eli toimenpiteet, joilla parannetaan kansalaisyhteiskunnan rahoitusmahdollisuuksia rasismista vastaisessa työssä kansallisen ja EU-rahoituksen avulla. (Ks. OECD:n suositukset Suomelle).
3. - Rauhanliitto toivoo, että hallitusohjelmassa luvattulla Perus- ja ihmisoikeuksien edistämisen toimintaohjelmalla parannetaan mahdollisuuksia puuttua uhkaaviin kehityskulkuihin kuten lisääntyneeseen rasismiin, vihapuheeseen ja maalittamisen kautta kriittisen keskustelun hiljentämiseen, yhteiskunnan jakautumiseen ja jopa ideologiseen väkivaltaan. Oikeusvaltion jokaiselle takaaman oikeussuojan kannalta on oudoksuttavaa, ettei hallitusohjelma jatka maalittamisen rangaistavaksi saattamisen lakiuudistusta.
- Hallitusohjelman lausuma koulujen demokratiakasvatuksesta on mielestämme epäselvä eikä anna tarpeeksi tukea sille koulujen demokratia- ja ihmisoikeuskasvatukselle, jota on toimeenpantu tähän asti. Toimintaa tulisi laajentaa myös varhaiskasvatukseen.
- Yhdenvertaisuuslakeja ja syrjimättömyyttä on toteutettava myös työelämässä.
- Työsuojeluviranomaisen mahdollisuuksia valvoa tätä ja tarvittaessa puuttua rikkomuksiin työyhteisöissä olisi entisestään vahvistettava. Rauhanliitto vastustaa ajatusta vähentää ihmisoikeuksien suojaamiseksi ja edistämiseksi perustettuja erityisvaltuutettujen määrää/ tehtäviä.